

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 24:**Forslag til folketingsbeslutning om større åbenhed om EU-sager i Folketinget.**

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Fremsat 24/10 2003. Første behandling 13/11 2003. Betænkning 19/3 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Keld Albrechtsen (EL):**

Jeg vil gerne indledningsvis takke SF og Dansk Folkeparti for støtten til dette forslag og for støtten til kravet om, at vi får et fremskridt i det spørgsmål, der gælder øget åbenhed om møderne i Folketingets Europaudvalg, så offentligheden i højere grad direkte kan følge lovgivningsprocessen. Vi skal jo huske, at det er skandaløst, at der foregår en lovgivningsproces bag lukkede døre. Det gælder så også referaterne fra møderne, hvor vi har stillet forslag om, at de bliver offentligt tilgængelige, i hvert fald i alle de sager, hvor der ikke længere er et hensyn til fortrolighed omkring Danmarks forhandlingsposition.

Når der ikke har kunnet opnås fremskridt på det her område trods efterhånden årelange forhandlinger, skyldes det to forhold:

Det ene forhold er, at udenrigsministeren i realiteten, selv om han ikke offentligt vil indrømme det, det kan han jo ikke, hundrede procent modarbejder disse bestræbelser på større åbenhed omkring møderne. Det er kendsgerningerne. Det er desværre den konklusion, jeg må nå til efter måneders tovtrækkeri om det her.

Det andet er det parti, som så kunne fremtvinge en afgørelse i sagen, nemlig Socialdemokratiet, for hvis man lægger de stemmer sammen, som stemmer for det her forslag, med Socialdemokratiets stemmer, så udgør det faktisk

et flertal i Folketinget. Derfor ville Socialdemokratiet og dermed også udvalgets formand, hr. Claus Larsen-Jensen, kunne fremtvinge en konklusion, hvis man havde viljen til det, uanset at udenrigsministeren er modstræbende.

Derfor har vi fra Enhedslistens side bedt om at få denne anden behandling. Vi havde hellere set, at vi i Europaudvalget havde kunnet nå frem til et resultat, som vi så alle sammen kunne være blevet enige om, så havde det slet ikke været nødvendigt med en anden behandling. Derfor har jeg også ventet med at bede om at få andenbehandlingen i mange måneder, fordi jeg havde forhåbninger om, at det arbejde, der pågår, kunne give resultater. Det har jeg efterhånden en meget ringe tiltro til at det kan.

Jeg har forstået, at Det Radikale Venstre i virkeligheden langt hen ad vejen går ind for forslaget, men stadig væk lever i håbet om, at der vil kunne opnås resultater igennem udvalgsarbejdet. Det håber jeg da er en rigtig vurdering af Det Radikale Venstre, men jeg tror da, at fru Elisabeth Arnold må medgive mig, at som månederne går og græsset gror, så dør horsemor – er det ikke sådan, der står i digtet? Det er meget tæt på at være det, der sker i den her sag.

Formanden:

Hr. Claus Larsen-Jensen som ordfører

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne gøre både hr. Keld Albrechtsen og Folketinget og i øvrigt folk, der lytter ude omkring, opmærksom på, at vi rent faktisk er lige midt i en stor proces, hvor partierne forhandler i Europaudvalget, også med inddragelse af Præsidenten, om hele håndteringen af europapolitikken.

Derfor forekommer det ikke så meningsfyldt, at man tager et løserevet hjørne i diskussionen omkring åbenheden, hvor der også er uenighed på enkelte stræk på det område, og særskilt tager en afgørelse her i Folketinget. Der er mere mening i, at vi færdiggør arbejdet.

Kl. 10.35

Vi havde så sent som i går et møde, hvor både Folketingets formand deltog, jeg deltog og andre fra fagudvalgene deltog, hvor vi diskuterede hele håndteringen. Vi tager nu sammen med regeringen fat på en forhandling og en beretning, som også kommer til at indbefatte spørgsmål om åbenhed med hensyn til papirer, vi skal have på forhånd, diskussioner om referater osv. Det er sådan set grunden til, at Socialdemokratiet af-

viser dette forslag; det vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen.

Det er ikke det samme som, at der ikke er stræk i de ting, der er foreslået, at vi ikke kan gå ind for dem, men vi synes sådan set bare, at man skal respektere den måde, hvorpå det her er blevet tilrettelagt på. Så kan man være utålmodig og ikke synes, at det går hurtigt nok – sådan kan jeg også godt have det – men hvis vi skal have den nødvendige bredde til at få det her til at nå frem til en konklusion, så det efterfølgende virker i det praktiske liv, er man altså nødsaget til at gå aktivt ind i processen her.

Derfor bliver forslaget afvist, men det er ikke det samme som, at vi ikke efterfølgende kan se positivt på enkelte elementer i forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er jo rigtigt, som hr. Claus Larsen-Jensen siger, at der har foregået drøftelser også med udvalgsformændene og Folketingets formand, men det vedrører altså alle mulige andre ting end lige netop åbenhed, hvor der jo ikke er gjort fremskridt. Det må hr. Claus Larsen-Jensen indrømme.

Når der ikke er det, skyldes det de forhandlinger med regeringen, som ikke kan bevæge sig ud af stedet, fordi udenrigsministeren ikke vil give indrømmelser. Jamen sådan er situationen jo. Jeg håber da ikke, at det er rigtigt, og det vil jeg godt spørge hr. Claus Larsen-Jensen om, som nu siger, at vi er lige midt i dette arbejde. Jeg håber ikke, det er rigtigt udtrykt, at vi er »lige midt i«. Med så mange måneder, der hidtil er gået, håber jeg ikke, at vi er lige midt i det, for så bliver det ikke i år, at der bliver opnået fremskridt, så bliver det muligvis ikke engang i det her årti!

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Nu kan man jo have en forskellig tilgang til tilværelsen og være mere eller mindre frygtløs for og bekymret over, hvordan det hele ender, men jeg vil bare lige gøre hr. Keld Albrechtsen opmærksom på, at forudsætningen for, at Europaudvalget kan begynde en forhandling med regeringen på en række strækninger, som indeholder noget om åbenhed – jeg nævnte det med møderne, papirer og adgang til dem osv. – er, at vi internt har færdiggjort processen praktierne imellem i Europaudvalget, og at vi i øvrigt på de stræk, hvor det er nødvendigt, at Præsidiets er

inde over, er enige om, hvordan vi håndterer sagerne.

Jeg kan kun beklage, at det tager den tid, men det gør demokrati nogle gange, hvis vi i øvrigt vil have den nødvendige bredde til at kunne gennemføre noget, der virker i det åbne rum. Jeg synes, man skal være fortrøstningsfuld. Vi prøver at køre så hurtigt som overhovedet muligt. Det er i hvert fald ikke mig, der fungerer som bremseklods. Forhandlingerne foregår.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det glæder mig så sandelig, at hr. Claus Larsen-Jensen nu hævder, at det ikke er ham, der fungerer som bremseklods, for hvis det er rigtigt, er situationen jo den, at der uden videre er et flertal i udvalget. Jeg kan se, at hr. Kristian Thulesen Dahl er til stede. Han er klar til det. Fru Elisabeth Arnold er formentlig også. SF er det også. Enhedslisten er det. Det vil sige, at der er et flertal i udvalget, hvis hr. Claus Larsen-Jensen vil, og han siger nu, at han er ikke bremseklods. Jamen lad os dog så få det vedtaget!

Hvis det er et kardinalpunkt for hr. Claus Larsen-Jensen, at det ikke skal være et forslag, der er fremsat af Enhedslisten i Folketingssalen, men skal være et forslag, der er fremsat af hr. Claus Larsen-Jensen i udvalget, skal det ikke være det, der skiller vandene, bare der kommer handling bag.

Sådan måtte man jo opfatte hr. Claus Larsen-Jensens melding, når han siger, at han ikke længere er bremseklods.

Formanden:

Så er det fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre er fuldstændig klar over, at Europaudvalget er et af de mest lukkede udvalg, vi har i Folketinget. Det beklager vi, ligesom Enhedslisten også beklager det.

Når vi ikke kan støtte det foreliggende forslag, er det, fordi Enhedslisten foreslår, at processen med mandatgivning til ministrene gøres fuldstændig åben. Det kan under ingen omstændigheder lade sig gøre på grund af proces, det skal lægge op til, nemlig lovgivningsprocessen i Ministerrådet. Det er den egentlige lovgivningsproces, og de mandater, vi giver i Europaudvalget, kan naturligvis ikke offentliggøres. Det vil være en total undergravning af den danske regerings forhandlingsposition. Det kan vi under in-

gen omstændigheder være med til, og det blev sagt ganske tydeligt ved førstebehandlingen af forslaget.

Kl. 10.40

Men vi synes, det ville være glimrende, hvis man udvidede den beskedne åbenhed, der er kommet i de mange år, hvor vi har arbejdet med Europaudvalgets lukkethed, nemlig at man f.eks. offentliggør, hvilke partier der har støttet et mandat eller modsat sig et mandat til den danske minister, når ministerrådsmødet er slut. Det ville også være glimrende, hvis man gjorde referaterne tilgængelige fra et bestemt tidspunkt, sådan at man efterfølgende kan læse, hvad der er blevet sagt til Europaudvalget, når sagen har fundet sin afslutning.

På referatsiden mener jeg faktisk, at vi burde have kunnet kommet et stykke vej i denne proces her. Det ville Det Radikale Venstre meget gerne have medvirket til. Det beklager vi ikke er lykkedes. Men vi fortsætter naturligvis bestræbelserne på at åbne Europaudvalgets dokumenter for omverdenen.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er klart en vigtig diskussion, og det er vigtigt, at der er så meget offentlighed om europapolitikken som overhovedet muligt, fordi europapolitikken er en integreret del af indenrigspolitikken.

Regeringen vil selvfølgelig respektere den afgørelse, Folketinget kommer til, om, hvordan Folketinget agter at tilrettelægge sit arbejde med europapolitikken, men jeg kan bekræfte hr. Claus Larsen-Jensens oplysning om, at Folketinget er i en proces om behandlingen af europapolitikken.

Jeg vil sige, at regeringen er tilfreds med, at Enhedslistens forslag om større åbenhed i Folketingets behandlinger af EU-sager forkastes af de grunde, som fru Arnold har nævnt.

Vi har også noteret os bemærkningen fra fru Arnold og Det Radikale Venstre om, at man i princippet er tilhænger af, at adgangen til Europaudvalgets referater gøres lettere. Regeringen er selvfølgelig parat til at se på konkrete udformninger af et sådant forslag.

Vi er fortsat skeptiske over for en offentliggørelse af referater fra Europaudvalget, må jeg sige, særligt hvad angår de sager, hvor der tages forhandlingsoplæg på, for så vidt et sådan et skridt kunne betyde en vanskeliggørelse af regeringens forhandlingsposition, fordi den jo ofte kan bevæge sig i flere tempi og må tilrettelægges

i forhold til, hvad der sker i de øvrige forhandlinger i Europa.

Det er jo ikke meningen med ændringerne at vanskeliggøre at få resultater hjem til Danmark. Derfor skal vi altså være opmærksomme på, at det drejer sig om at få det bedst mulige resultat hjem for Danmark, samtidig med at vi skaber den størst mulige åbenhed.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man må jo konstatere, at udenrigsministeren i realiteten har bekræftet min påstand, nemlig at regeringen ikke, når det kommer til stykket, ønsker fremskridt på det her område.

Det gælder en åbning af selve møderne, hvor man kommer med den der elendige undskyldning om Danmarks forhandlingsposition, hvor vi jo har sagt, og det ved ministeren også godt, at i de ganske få situationer, hvor det kan have betydning, at Danmarks forhandlingsposition ikke er kendt, skal dørene selvfølgelig lukkes. Det er jo indlysende. Men det er jo ikke i ret mange tilfælde, og det ved ministeren godt.

Når det gælder referaterne, er der da slet ingen undskyldning. Hvorfor skal det f.eks. ikke være offentligt kendt, hvem der støttede Danmarks position med hensyn til optagelse af Tyrkiet? Det er der åbenbart nogen der ikke ønsker, fordi det er politisk ubelejligt for dem at få det frem, hvad de har gjort. Men det kan da ikke være et spørgsmål om Danmarks forhandlingsposition. Derfor er der altså også usaglige motiver bag ved, at man afviser at få referaterne frem i lyset.

Formanden:

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne komme med en kommentar specifikt til det her med referaterne fra Europaudvalgets møder. Jeg vil gøre det med udgangspunkt i det, hr. Keld Albrechtsen netop sagde i sin afslutning heroppefra for et øjeblik siden omkring spørgsmålet om Tyrkiets optagelse som kommende EU-land, som der jo forhandles om, og som der er stor diskussion om.

For en måned eller halvanden siden blev der fra medlemmer af Europaudvalget, vi ved jo ikke hvem, lækket et fortroligt referat, som skulle give det indtryk, at Dansk Folkeparti i Europaudvalget ikke havde meddelt klart og tyde-

ligt, at vi ikke ønskede, at Tyrkiet skulle være medlem af EU. Jeg må i sådan en sammenhæng sige, at for os drejer det sig om at få referaterne frem i lyset, så man netop kan se, hvad der faktisk er sket i Europaudvalget vedrørende Tyrkiets eventuelle optagelse.

Det kan jo ikke være sådan, at der kan være et medlem af Europaudvalget, som lækker et referat, som giver ét billede, for at man kan tegne det i offentligheden, og at vi så, hvis vi skal have den fulde sandhed frem om et partis stillingtagen til så vigtigt et spørgsmål, skal begynde at bryde reglerne og lække andre referater, så offentligheden kan se, at Dansk Folkeparti selvfølgelig har vendt sig imod tyrkisk medlemskab af EU.

Kl. 10.45

Det er vilkårene i dag, medmindre vi kan få et flertal herinde til at acceptere, at nu skal de referater frem i lyset, nu skal de offentliggøres, nu kan det hemmelighedskræmmeri ikke længere finde sted.

Man kan sagtens tage højde for de spørgsmål, som udenrigsministeren er inde på omkring forhandlingsposition. Der er jo en mængde referater, som kunne offentliggøres med det samme uden problemer i forhold til Danmarks forhandlingsposition, så jeg er enig med hr. Keld Albrechtsen i, at det kun kan skyldes, at der er nogle partier, der af andre hensyn – i virkeligheden usaglige hensyn i forhold til det, der fremdrages heroppefra i dag – ønsker at hemmeligholde de her referater.

Så er der altså nogle, vi ved ikke hvem, der så vælger at offentliggøre referater, altså dele af et referat, for at give et bestemt politisk indtryk, og det er fuldstændig uacceptabelt, at det er sådan, vi skal arbejde i dag.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil sige, at jeg som ordfører for Socialdemokratiet i denne sag og som formand for Folketingets Europaudvalg kun er optaget af en ting i denne sammenhæng, og det er at sørge for, at vi får tilrettelagt hele behandlingen af europapolitikken på en sådan måde, at den bliver tættere integreret i alt, hvad alle folketingsmedlemmer rent faktisk foretager sig, og at vi i øvrigt for at kunne opfylde dette sikrer den maksimale åbenhed gennem papirer, referater osv. osv.

Jeg hører, at det, udenrigsministeren i dag siger fra talerstolen, er et tilsagn om, at regeringen aktivt, konstruktivt og positivt vil gå ind i en

forhandling om at se på, om vi kan finde nogle modeller, som vi ved, at de anvender i f.eks. Sverige og Finland, og som indeholder en betydelig større grad af åbenhed end den måde, vi håndterer tingene på. Jeg synes, at det er det, vi skal gå efter, og så skal vi som udvalg rykke rimelig hurtigt i sagen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi kan ikke vente på Socialdemokratiet i denne sag, hvis det skal foregå i det tempo, det er gået i indtil nu.

Jeg vil gerne helt kontant i forhold til det, jeg nævnte før omkring Tyrkiet og referaterne i forbindelse med behandlingen i Europaudvalget, spørge: Vil hr. Claus Larsen-Jensen være med til, at alle de referater, der ligger i Europaudvalget, som omhandler Tyrkiets eventuelle optagelse i EU, bliver offentliggjort, medmindre udenrigsministeren helt kontant kan finde eksempler på steder, hvor det vil være belastende for Danmarks forhandlingsposition? Så har vi taget højde for den indvending, der er kommet, og som man kan have en vis sympati for, men vi er så enige om, at resten herefter bliver offentliggjort og bliver offentliggjort inden europaparlamentsvalget den 13. juni.

Vil hr. Claus Larsen-Jensen være med til det, synes jeg, der er ræson i det, for så begynder der at komme skred i tingene, men hvis man skal gå og hemmeligholde det og stadig væk forsøge at holde det fra dagsordenen og så kunne se – jeg ved som sagt ikke hvem – at der bliver lækket fortrolige referater lige præcis på de udvalgte områder, hvor det er politisk mest opportunt for nogle andre i Europaudvalget, er det en fuldstændig uacceptabel fremgangsmåde for Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Det er forhåbentlig en sidste bemærkning.

Jeg vil sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at jeg ikke kender indholdet af historien om referatet om Tyrkiet.

Det, der er det centrale i det her, er, at vi skal have fundet en form, hvorunder vi er i stand til at få en større grad af åbenhed. Det er nu nok næppe nogen hemmelighed, hvad partierne i øvrigt mener i den konkrete sag. Det, vi skal gøre, er, at vi så hurtigt som muligt, helst inden sommerferien, er færdige med det her, så vi fra efteråret er i stand til at kunne ændre hele vores

håndtering af europapolitikken i Folketinget. Det er det, der er målsætningen.

Vi kan så se, hvordan andre lande har gjort det. Det ved vi alt om, det har været undersøgt. Nu skal vi se på, om vi ikke også godt kunne rykke på de områder. Det må vi diskutere detaljeret med regeringen. Hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen er jo sammen med undertegnede med til at skulle sørge for, at det bliver gennemført.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må punkt 1 sige, at det er underligt, at en formand for Europaudvalget, der jo i øvrigt er utrolig veloplyst om, hvad der foregår, ikke er vidende om, at der i en forsidehenvisning i Jyllands-Posten for 1-2 måneder siden er offentliggjort et fortroligt referat fra et møde i Europaudvalget. Det er lidt utroligt, hvis det virkelig er sandt. Jeg tvivler på det. Hr. Claus Larsen-Jensen er normalt utrolig veloplyst om, hvad der foregår.

Kl. 10.50

Punkt 2: Jeg får jo ikke svar på mit spørgsmål. Hr. Claus Larsen-Jensen siger, at man kan lave nogle ændringer, der træder i kraft i efteråret. Jeg spørger de partier, der kan udgøre et flertal for det her: Hvis vi nu skræller alt væk om det generelle arbejde, der foregår, og kigger helt konkret på ét spørgsmål, nemlig at der altså er lækket et fortroligt referat, som skal give et politisk budskab, så har vi et ønske om, at der, hvor det ikke berører Danmarks forhandlingsposition, offentliggør vi alle de referater af Europaudvalgets møder, som handler om Tyrkiets eventuelle medlemskab af EU, så vi får det emne fuldt belyst. Da der altså er tale om, at der har været lækket et fortroligt referat, vil man så være med til at gøre det her og nu, så der ikke er mere hemmelighedskræmmeri om, hvordan behandlingen af Tyrkiets eventuelle medlemskab er foregået i Europaudvalget?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er i den situation, at jeg ikke har gjort indsigelse mod Tyrkiets optagelse, og det er jeg faktisk stolt af i dag at jeg ikke har gjort. Men jeg synes jo også, at befolkningen har krav på at vide, at jeg ikke har gjort det. Det finder jeg i øvrigt også er i min egen interesse, og det burde være i alle udvalgsmedlemmernes interesse, at den

holdning, de fremkom med i den sag, bliver offentligt kendt.

Jeg er derfor enig med hr. Thulesen Dahl i det synspunkt, at det må være muligt at finde en måde at offentliggøre referaterne om den sag på. Der kan ikke være saglige eller gyldige grunde til, at det fortsat skal være fortroligt, for det indvirker jo ikke på Danmarks forhandlingsposition. Jeg vil gerne bede udenrigsministeren om at bekræfte, at det gør det jo ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 24 (DF, SF og EL) stemte for, 83 (V, S, KF, RV og KD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om eliteidræt.

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsat 28/1 2004. Første behandling 20/2 2004. Betænkning 31/3 2004).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Jeg var meget skuffet, da kulturministeren midt under et forhandlingsforløb om en ny bredt funderet eliteidrætslov, hvor samtlige Folketingets partier indgik, valgte at indkalde en gruppe af partier til de afgørende forhandlinger, for i den gruppe var ikke inkluderet hverken Enhedslisten eller Socialistisk Folkeparti.

Da det gik op for mig, hvad det var for nogle rævekager, ministeren havde bagt, er jeg sådan set glad for, at ministeren har så stor realitetsans, at han på forhånd vidste, at det at få SF